

Ára 60 fillér

MAGYAR HADIROKKANT HADIFOGOLY HIRADÓ

**Munkaalkalmak
hadigondozottaknak
és volt hadifoglyoknak**

HADIFOGLYOK, HADIROKKANTAK ÉS HADIGONDOZOTTAK ERDEKEIERT KÜZDŐ HIRLAP

Felelőtlen álhírek a hadifogolyszállításról

Átvehető levelek – Hadigondozottak hangja

Az országban folyó közmunkák teljes jegyzéke

Körmozgás macska nem tud fára mászni!
— írja a HONSZ egyik csoportjának
minap hozzánk intézett levelében.

Ez igaz. A hasonlat azonban ott sántít,
hogy mi nem vagyunk és nem leszünk „kör-
mozgás macskák”.

Egyik körmozgás, melyet a fába, az élet
fájába kapaszkodhatunk, az az elismert tény,
hogy *áldozatok vagyunk, áldozatai a töké-
sítésre rendezettek.*

Jogunk van a segítségre! Ezt nem kisebb
ember állapította meg, mint Rákosi Mátyás
és ma már az országban senki sem vonja két-
ségbe e jogunkat.

Igen. Jogunk van a segítségre, de: a *lehe-
tőség határain belül.*

Egy lefűtött, kivérezett embertől saját gyer-
mekei sem követelhetik, hogy úgy tartsa el
őket, mintha már teljesen fölépült volna. Ne-
künk magunknak is kimélni kell öt any-
nyiban, hogy amíg visszanyeri erőt, minél
kevésbé vegyünk igénybe segítségét. Nem-
csak az ő, a magunk érdekében is. Tovább
kell látnunk orrunk hegyénél, be kell lát-
nunk, hogy ez legszűkebb érdekünk is. Ha
nem törődünk vele, ha csak a magunk kicsiny
körüit nézzük, a magunk hányait látjuk, ha
elszívjuk erőt, mielőtt azt pótolni tudná, nem
tud megerősödni, talpraállni és végeredmény-
ben segíteni sem tud rajtunk.

Tudnunk kell, hogy a fasiszták okozta esa-
pásokon kívül és után egyéb csapások is ér-
ték: A három éve tartó aszály nem engedte,
hogy megtöltse magtárát. Ha szótosa az, az,
amije van, mielőtt begyűlne az új, akkor ta-
lán áldozhatnánk ma, mint a mesebeli tül-
csök, de élekköppon maradjunk holnap. Tehát
csak annyit kérhetünk tőle, amennyit nagyobb
megerősítés nélkül adni tud.

Ezt azonban kérhetjük és kérjük is.

Annnyit erejének teljében sem tud adni,
hogy munkánknak, teljesen eltarthatóan benün-
ket. Ne felejtsük el, hogy egymillió körül van
a számunk. Ez annyit jelent, hogy minden 9
ember közül egy a hadirokkant, hadifogoly,
hadifogly vagy támasz nélkül maradt szülő.

Teljes eltarthatásra csak a teljesen maguk-
tehetetleneknek lehet igényük. De mi nem
mind vagyunk azok. Nem is akarunk azok
lenni. *Mi munkás, dolgozó emberek kívánunk
lenni.*

Es erre megvan a másik körmozgás.

Munkát, termelési, és ezzel együtt kere-
seti lehetőséget kell teremtenünk ma-
gunknak és ebben már *jogunk van az
állam támogatását kérni és igénybevenni.*

Hogyan? Erről nem egyszer írtunk lapunk-
ban. Körül kell néznünk háznak táján.

Selyemhernyótenyésztés, gombatermesztés,
házilpar, bulgárkertészet, házi- és agoranyül-
tenyésztés, szakkivagyártás, mint az egy mai
előképben is olvasható, stb., stb.

SEBES ÁRPÁD:

NEM HAGYJUK MAGUNKAT!

Ki kell használnunk lakóhelyünk környé-
kének adottságait, éber szemmel megfigyelni
a környező világ szükségleteit és ezek lehető
kielégítése által megteremteni boldogulásunk
alapjait.

Egyenként gyöngök vagyunk? De tudjuk:
szövetkezésben az erő! Szövetkezzünk tehát
szövetkezetekben.

Az állam, a község, a város, a járás, a
falu, a pártok, segítségünkre vannak. Amijük
van, abban. Helyiséget adnak, szerszámot is,
ahol lehetett. Rosszhiányosság lenne azt mon-
dani, hogy nincs bennük irántunk való jó-
indulat, jószándék, akarat a segítségre. És ha
majd látjuk, hogy mi dolgozni akarunk, ahol
— ha mégoly nehézségek közt és után is, —
a munka felételeit és lehetőségeit megterem-
tették magunknak és valóban dolgozunk is,
ott nemcsak anyagi eredmény mutatkozik, de
megjön a néhol hiányos megbecsülés is.

A magyar ember eszmés! Ezt láttuk a
harctéren, hadifogságban is. Sokszor a leg-
nehézebb, a legszűkebb, a legszűkebb kö-
rülmények között. Sőt, éppen akkor az. Hát
most mi is nehéz körülmények között va-
gyunk. Ezért hagyjuk el magunkat? De
hogyan!

Egy lábunk van? De van két kezünk! Nem
fogunk olyan foglalkozás felé fordulni és
kapni, ahol talpálni kell. Egy karunk van?
Elmegyünk postásnak, örnek. Egy szemmel,
vagy ha úgy hozta a sors, enélkül is, lehet
kosarat fenni, keféket kötni, seprűt készíteni.

Ne resteljük ott megfogni a dolog végét,
ahol az van. *Olyan munkát vállalni, amilyen
alad, megragadni azt a lehetőséget, ami ki-
nálkozik.* Dolgos nép, dolgozó ország fia va-
gyunk. *Urak szűgyene volt a munka, különö-
sen a kétkezi munka. A mi szűgyenünk — s
ezt büszkén valljuk — a munkátlanság. Mi
ezt érezzük szűgyennak. Ez a különbség az
ő világuk s az új élet, a mi épülő, új életünk
között.*

Nem, nem adjuk meg magunkat!
Tartjuk a frontot, az élet frontját a nyo-
morúság ellen, amíg szűőapánk, a magyar
haza, annyira megerősödik, hogy végleg ki-
verhetjük az ineg farkasait otthonunkból.

Példa kell? Van példa. Mi volt Orosz-
ország 1917-ben, veszített háború után?
Kiszívott, kiszarott, bevetetlen ugar,
melyet minden hátrán még az imperialista
hatalmak és azok zsoldjában álló veszett far-

casok is marták-rágták. És mi lett belőle rö-
vid idő alatti?

Idézünk egy multheti cikkünkben, hogy ol-
vassák azok is, akiknek figyelmét talán el-
kerülte.

„Az elmúlt másfél év folyamán a rjazáni
kerületben 300 millió rubelt fizettek ki hadi-
gondozottaknak nyugdíj és különféle támo-
gatás címén. Emellett az önmagában is
önkénti önség mellett a kerület különféle
gazdasági szervezetei, kolhozai és társpez-
tárai több, mint 10.000 tehenet, üszőt és
juhót bocsátottak a hadifoglyok rendelke-
zésére. A városokban 3000 lakást hoztak
rendbe, a falvakban pedig 614 új családi
házat építettek számukra. Jelenleg a rjazáni
kerületben megrendezték a hadifog-
lyok és hadifoglyok hónapját, amelynek so-
rán megvizsgálták, vajjon megfelelő anyagi
körülmények között élnek-e s szükség ese-
tén azonnal megfelelő módon rendezik vé-
szonyait.”

De ez nem semmi több lett. Ezért megdögo-
zott az ország apraja-nagyja, ki hogy tudott,
de teljes erejéből. Akinek csak egy karja
maradt, egy karja-keze, munkáját adta és
nem lógatta azt.

Mert hogy ezt a Szovjetunió hadigondozottjai
elérhessék, abban ők maguk is segítették
hazájukat. S a haza nem volt hálátlan. A mi
hazánk sem lesz az. De mi ne érezzük ma-
gunkat mostoha fiának s akkor ő sem lesz
— mint ahogy, reméljük, nem is akar lenni
— mostoha apánk.

És végül, ne csak a lukat lássuk a sajt-
ban, hanem lássuk a luk mellett ma-
gát a sajtot is. Ezer év óta először
kaptunk fölött! Kaptunk jelentős vasúti ked-
vezményt, belycmentességet. Adott a nem-
zet eszndör nélküli gyűlekezési jogot, szőlés-
szabadtságot, tikkos szavazást. Adott trafilu, és
italmérés jogot és újra terem 1200 hadi-
gondozottak új trafiklehetőséget. Kaptunk
szirbeszolgáltatási mentességet, Budapesten
villamoskedvezményt. Sok, most visszatért
hadigondozott jutott önállósítási kölcsönhöz.
A főbb tanfolyamokat létesített az állam, a
maguktehetetleneknek pedig otthon nyújtott.

Fokról-fokra többet ad. Amit gyűjt, azért
gyűjt, — nem magának, hanem, — hogy el-
ossa rászoruló fiai közt.

Ezért mondjuk: maradt bizony még né-
hány körmozgás és megmaradt az akarat is,
hogy felmászunk a fára, az élet fájára. Sőt!
a szebb élet, a még sosem volt szép magyar
élet fájára. Ha el tudtuk viselni a szenvedést
és nélkülözést azok „jóvoltából”, akik azt
ránk zúdították, akik egy erredéven át nyűz-
tak bennünket, elviselhetjük még egy rövid
ideig a magunk jóvoltáért, a magunk épülé-
sért, a magunk és fiaink holnapjért.

Légbőlkapott álhírek hadifogolyszállításról

Az utolsó héten csaknem az egész magyar sajtó különböző
„hírforrásokból” merítve, hadifogolyszállítványok érkezéséről ad
hírt.

Telefonon érintkezésbe léptünk. Eukaresttel, Foksánival és
Máramarosszágittal. Ezekről a helyekről egybehangzóan azt a fel-
világosítást kaptuk, hogy az említett sajtóközlemények teljesen
légbőlkapottak.

A Magyar Hadirokkant, Hadifogoly Híradó elítéli az ilyen-
nemű „szenzációs híreket”, mert ezek csak arra alkalmasak, hogy
a közvélemény nyugalmát hiábavalóan zaklassák.

Helyes hely ezzel kapcsolatban annak a véleményének ad
kifejezést, hogy a hírekben jelzett nagytömegű hadifogolyszállít-
tásról a közismert téli nehézségek következtében ezidőszertint
nem kerül sor. Ezeknek a nehézségeknek megszüntével azonban
ismét tömeges szállítások lesznek. Eppen ezért a népjóléti minisz-
terium már most mindent elkövet, hogy a Hadifogoly-szolgálat
továbbra is kifogástalanul lássa el feladatát.

Mint a múltban, a jövőben is, lapunk és a népjóléti miniszte-
rium jelenti elsőnek hadifogolyszállítvány érkezését. Minden ma-
gánértesülést tehát csak felelősséggel szabad fogadni a közön-
ségnek.

HADIGONDOZOTTAK HANGJA

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

Fegyveres Makk Ferenc, Koós Zoltán, Korányi Géza, Didek Lejos, Sches Árpád. Főmunkatárs: I. Pintér László

A szűkvízgyártás néhány ezer hadigondozottnak nyújthatna megélhetést

Szűkvízgyártásról az ország minden részéből a munkát, megélhetési lehetőséget kereső hadigondozottak most már nemcsak kérő, hanem követelő levele.

Ez és a demokráciánk megerősödésének ügye készít, benyújtjuk, hogy létszám növelésére és korszerűsítésre menjenek a szűkvízgyártó üzemek.

Aid figyelemmel kíséreljük, hogy a szűkvízgyártás ezen körvonalait, ezidáig értjük el bizonyos eredményekkel, de a jelen, egészen még igen sok tanácsadó van hátra. Mi azonban lenkafeladatok mindaddig, amíg szűkvízgyártás kívülről nem és jövedelmezőbb hadigondozott van az országban.

Az illetékes hatóságoknak meg kell értenie javaslatunkat, meg kell tenni és minél kevesebb bürokráciával inténi, nehogy annak „útvesszőjében” a legjobb indulatú segítőmunkások is megfagyjanak. 1848 emléke is azt követeli, hogy minden esetben segítsünk.

Tervezzük három irányban hasznosítani a követeléseket annak érdekében, hogy megvalósítsuk.

1. Beleértékeljük a hároméves terv keretében és felfüggesztjük azokat.
 2. Néhány ezer hadigondozottnak nyújthatna vendég megélhetést és tenné adófizetővé őket.
 3. Mentessék az államot, hogy járulékok fizessen az államot jövedelemhez jutató hadigondozottaknak.
- Egy nagy gyár általunk és szövetkeztünk úján kezelt feltételek mellett praktikus, világszabadtalmozott készülékekkel ellátva hadigondozottakat, hogy azok a legkisebb faluban is könnyen és olcsón tudjanak szűkvízgyártást készíteni és forgalomba hozni. Ha a nyári munka végéig.

nél legtöbb hatvan kiloban is kiválasztás és szűrés.

Egy ideje, és még ma is érvényben lévő rendelkezés értelmében azonban csak 7000 forint nagyobb költségű községek szabad szűkvízgyártást.

Budapesti körzetben és vidéken van. Gyártási engedélyt még meg szűkvízgyártó is kaptak. Kétféle szűrőt is meg 100 hadigondozott is. Budapest évi körzetben 80 millió forint szűkvízgyártás lehetősége ad erre.

Kis falvakban vagy nem nagy szűkvízgyártó, vagy ha igen, akkor drágább, mint a bor, mivel távolabbi helyről kell a palackal együtt jelle. A szűrőt szűrőt drága költséggel odaátvesszük. Pedig csak a könnyen szállítható szűrőt kellene odaátvesszük, hogy a ma már vesztélytelen és gyermek által is könnyen kezelhető készülékek bármilyen, ivásra alkalmasnak talált kúvizból is tudjanak hadigondozott megjavított szűrőt és olcsó írást készíteni.

Hogy az megjavított, szabad írást kell megjavítani a szűrőtgyártást. Az 1933/VII. tc. egyébként kimondja, hogy szűrőtgyártási engedélyt 50%-ban hadigondozottaknak kell juttatni. Sajnos, nem így van. Ellenben azokról a hadigondozottakról a száma, kik ezidáig szűrőtgyártási engedélyt kaptak.

A fentemlítt gyár egy más típusú készüléket igen alkalmas arra, hogy ahol látható víz van, percek alatt könnyűszerrel lehessen nagyobb mennyiségű szűrőt, vagy szűrőtgyártó gyártókat készíteni és kímélni. Ez által forgalmas helyeken és tiszteket, bányákban, építkezéseknél hadigondozottak árusításának szövetkeztünk felügyelet és ellátása mellett ilyen olcsón előállítású írást. Didek Lejos

Felhívás

A hadigondozott-járulékok késésénél egyes postások portó sőt, még ezúttal levonásokról eszünkbe. Felhívjuk a hadigondozottak figyelmét arra, hogy ezt ne engedjék, mivel a rendelkezés értelmében a járulékokat minden levonás nélkül kell kifizetni.

Bizakodás

című cikkünk, Koós Zoltán bajtársunk tollából élénk visszhangot keltett országsszerte.

Most a nagykanizsai csoport elnöke, Fodor Béla Imre bajtárs fűzi hozzá levélbeli észrevételeit. Nagyjában megegyezik felfogása a cikk tartalmával, viszont nem osztja azt a véleményt, hogy „jogos panaszainkra még sokáig lesz okunk, mert — szerinte — a hadigondozási problémát csak egy kis jóakarattal és megértéssel igen rövid idő alatt meg lehet oldani, úgy az állam, mint a társadalom megterhelése nélkül.”

Es itt következik négy pontban felsorolva a hadigondozottaknak Fodor bajtárs által vélt és könnyen megoldható kívánsága.

A levelet továbbítottuk Koós Zoltán bajtársunknak, aki arra a következőkben válaszolt:

„E cikkemre, egyáltalán nem szántuk vitatémának, mégis helyet adunk az arra érkezett ellenvetéseknek. A válasza nem akarunk visszalépni felelni, de rövidesen meggyőzzük: a nagykanizsai bajtárs által idézett és szerinte „az állam és társadalom megterhelése nélkül” végrehajtható négy javaslat közül négynek a végrehajtása az államra és a társadalomra terhel jelentene.

Mi mindemellett a lehetőség keretein belül tovább küzdünk azok végrehajtásáért.”

Újévi fogadás a Városházán

A központi városháza tanácstermében újévi reggelén a régi szokásokhoz híven Budapest polgármesteri fogadást a törvényhatóság és a városi testületek képviselőinek üdvözlését. A fogadáson I. Pintér László, lapunk főmunkatársa és Koós Zoltán szerk. biz. tag, a HONSZ-központ képviselője voltak részt az ünnepélyes fogadáson. Hosszabb eszmecsere folytatta Bogár József polgármesterrel, Bochtler Péter és Fodor László alpolgármesterrel a fővárosban élő hadigondozottak életviszonyainak megsegítési lehetőségeiről. Fodor alpolgármester bajtársunk meglátta a HONSZ közp. szervezőbizottságának tagjait, hogy az idősebb segélyezési kérdéseket a bizottsággal tárgyalja. A tárgyalás eredményéről annakidején bővebb tudósítást fogunk közölni.

Lábecsonkolt hadirokkantak a villamoson

Lajos Jenő 75 százalékos amputált hadirokkant bajtársunk elkeseredett levélben mutat rá arra, hogy az amputált és lábecsonkolt hadirokkantak részére külön kjszenvedést jelentő villamosutazásnál a közönség által, hanem nincs tekintettel a hadirokkantakra. Helyesebben, legtöbbször nem is tud tekintettel lenni rá, mert a ruha alatt természetesen nem lája, nem láthatja a művégtagot.

Ebben igazat is adunk bajtársunknak, Tervezet talán az jelentene, ha a szervezőbizottság hadirokkantok helyzetén külön jel — esetleg két lercsübetelt manó — hívna fel a közönség figyelmét arra, hogy lábecsonkolt, vagy lábecsonkolt hadirokkanttal áll szembe.

Villámkörkérdést

intéztünk az újév alkalmából a hadigondozott-társadalom vezető egyéniségeivel. Kérésünk az volt, hogy fejezzék ki röviden és tömören, mi a véleményük a hadigondozottak sorsa jobbrafordulásának lehetőségéről.

Az eddig beérkezett válaszokat alant közöljük:
Korányi Géza: Nemélen, hogy a centennáriumi év megközeledik, a hadigondozottaknak és szűkvízgyártóknak azt a megbeszélést, amelyre megérkezett. A megbeszélésnek nemcsak erkölcsében, de anyagiában is meg kell nyilvánulnia. Ha ez megtörténik — és bízom abban, hogy valóban megtörténik — akkor a magyar hadigondozottak még inkább ragaszkodni fognak a demokráciához és annak vívmányaihoz, mint ma.
I. Pintér László: Kévis beszéd, sok eszékedet!

Boros Imre: Az elavult rendszerek helyébe demokrácia üszöfoglalás.
Korányi Géza: Demokrácia üszöfoglalás van az erő, amely a sikert biztosítja.

Dr. Lejtyó Balázs: A demokrácia biztosítja a kis népek nagyságát és boldogságát.
Pintér László, Szabolcs: Szabadság! Egyenlőség! Testvériség! Ez legyen a jelszavunk 1948-ra.

Rackner Kálmán, Debrecen: A HONSZ részére ugyanolyan jogokat és formanyújtásokat követelünk, mint a többi társadalmi egyesületek részére.

Pócs István, Győr: Erdélyi polgári szervezetek támogatásának az ügyes hatóságok.

Schmalz György, Törökország: Bizalommal kell viselkedni a HONSZ szervező bizottság tagjaival szemben, mert ezidáig igen jó munkát végeztek.

László Mihály, Sziget: Dolgozz és bízzál a demokráciában!

Didek Lejos: Minden esélyt kell kihasználni a hadigondozottak érdekében. Annak megvalósítása egyben a demokrácia államot is erősítse, valamint megerősítse a hadigondozott-terhek alól.

Dvornicki Oszkár: Bajtársai üszöfoglalás, kötelező megértést.

Gábor István: Mi, rokkantak, becsüdjük meg egymást, csak ekkor becsülhetjük meg mások bennünket.

Haldor Imre, Kaposvár: Haladjunk az 1848-as hősek nyomdokain, akik a magyar nép szabadságáért ontották véréket.

Dr. Ujjady Árpád, Eger: Az érdeklődést nem nélkülözheti az újalakított HONSZ, mert különben a saját sorsát írja át.

Klein Lajos, Mátészalka: Jól megszervezett, megvil. és járulékos pontok biztosítják a HONSZ-központtal való együttműködést.

Sches Árpád: Készen állunk a felelet. Az orosz nép 1917. évi elegetvételétől rövid idő alatt a magasba emelkedett. Mi tette ezt lehetővé? Munka és akarat! Kövessük a példát!

MI UJSÁG?

Makón

Még a múlt év december 7-én elhatároztuk a makói bajtársak, hogy új vezetőséget választanak, mert a régi vezetők passzív magatartásával nem voltak megelégedve. December 21-re hívták össze a tisztújító közgyűlést, ahol az előzetes megbeszéléseken jelölt új vezetőség helyébe ismét — egy-két változtatással — a régi, sikertelenül működött vezetőséget választottuk meg... az alapszabályok formai akadályaira hivatkozva. Közben teljesen figyelmen kívül hagyták a főkadályt. Azt, hogy az autonómia fel van függesztve a miniszteri biztos hozzájárulása nélkül nem érvényes a tisztújítás sem. Így természetesen a makói sem! Nem baj, legalább a szabályos választásra a haladó szellemű bajtársak annál jobban felkészülhetnek.

Közben a hadirokkant-közéletben megbeszélésre számot tartható új jelenségek vannak Makón is. A régi jelszavak, eredménytelenséget a bajtársak erőteljes szervezkedése váltotta fel. Új, eddig keveset szerepelt vagy háttérbe szorult bajtársak léptek a színpadra. Lendülettel erővel akciót akció után vezetnek.

Az egyik újonnan szerephez jutott bajtárs: Kádár Ferenc, aki nemcsak a HONSZ közéletében új ember, de hadirokkantnak is új, mert a második háború rokkantja. Fiatal, tettvágyó ember, akit 75%-os rokkantsága nem fog akadályozni a közönségtől, folytatandó harcban. Reméljük, lendülete, fiatalága nemcsak eredményeket hoz a csanádme-

gyei bajtársak részére, de fiatalos tempójával még más fiatalokat is magával ragad és együtt vezetik át a pihenésre érdemes idősebb bajtársaktól a vezetést.

Új helyiséget kapott a makói HONSZ-csoport — olvassuk a Makói Naplóban. A hosszú ideje helyiség nélkül lévő csoport tevékenységét talán ez az eredmény inkább lendületbe hozza. A helyiséget Kiss Imre, a város népszerű polgármestere a Kádár Ferenc által vezetett hadirokkantküldöttség kérésére utalta ki. Ideiglenesen a Városháza kis tanácstermét kapták meg bajtársaink erre a célra.

Baracsan

A Baracs és környéke helyi csoport december 8-án tartotta évzáró ülését, melyen Suddr András elnök megnyitotta szavai után Szabó Gyula titkár ismertette a tagokkal az aktuális kérdéseket. Ezek letárgyalása után elhatározták, hogy az inséges bajtársak segélyezésére a VHBSz helyi csoportjával karöltve bált rendeznek.

Nagyon helyes eljű, hogy a volt hadifogollyal kapcsolatot létesítenek és közös akciót bonyolítanak le. Megszívveléssel ajánljuk ezt a többi csoportnak is, mert közös erővel nyomatékosabban tudjuk képviselni közös érdekeinket.

Egyben itt nyugtázzuk a csoport által gyűjtött új előfizetők beküldött névsorát s csak ismételjük: minél erősebbek vagyunk mi, annál nagyobb erőt jelent a hadigondozott társadalom anyagi és erkölcsi felépítése érdekében ejtett szavunk.

Önállósítási segélyt kapnak a volt hadifogoly hadirokkantak

Szerkesztőségünkbe tömegével érkeznek kérelmek az önállósítási kölcsönrel kapcsolatban. Mi természetesen eljártunk a népjóléti minisztériumban, hogy bajtársaink a kért kölcsönhöz minél előbb hozzájussanak.

Kérdést intéztünk az irányban, vane fedezet a befutott igénylők ki-elégítésére? Kérdésünkre — sajnos — azt a felvilágosítást kaptuk, hogy egyelőre kizárólag hadifogollyal hazatért hadirokkantak részesülhetnek önállósítási segélyben.

Villanyvilágítást

az utcai árusoknak!

A budapesti hadirokkant utcai árusok 360 főt képező tábora furcsa helyzetben van. Fővárosunk az alkonyat beállításával villamosvilágítás hiányában — és csak ideiglenes petróleum-, gycerija- vagy karbidvilágításal tudnak árusító bódéjuk körül némi világozást teremteni. Az esti órákban a sötét és drága világítás mellett bonyolítják le üzleti forgalmuk javarészt, mert akkor a többi üzlet már zárva van.

Kíváncsi lenne, ha ezeknek a nehéz körülmények között élő és dol-

gozó utcai árus hadigondozottaknak az Elektromos Művek lehetővé tennék, hogy villanyvilágítást kapjanak, mégpedig lehetőleg mellényos áramnyújtással, az utcai áramvezetékkel. Annál is inkább szükség volna ez, mivel a főváros csak havi 2 liter petróleumot tud az árusok részére biztosítani. Ez egy hétre sem elegendő.

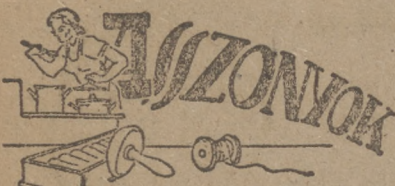
Az egyetemes típusú bódéknak most induló felépítésével egyidejűleg lehetne a villanyvilágítást a bódéba bevezetni.

Játékot a gyermekeknek — kenyeret a hadigondozottaknak

Bár még féltékeny csillagok az utcák és játszóterek fáján, a hadigondozottak már nehezen várják a tavaszt. Nemcsak a fűtési nehézségek miatt, megélhetési gondjaik csökkéntől, ettől is várják.

A gyermek játszó, a hadigondozott pedig megélt szeretet. Erre a megújult időszaki lehetőséget is felhasználja. Hogyan? Ugy, hogy ismét forgalomba hozza a gyermekek örömeit jelentő „Jufiballon”-t és a sáncos forgókat.

Ha ezek árusítására csak hadigondozottak nyernék engedélyt, ezáltal is igen sok hadigondozott család jutna megélhetéshez.

Rovatvezető: ZAGYVA MARIA

JÖT és Főzzünk olcsón

Krumplis csók sütés nélkül. Tíz deka áttört burgonyát tíz deka porcukorral, tíz deka mazsolával, annyi rummal, hogy összeálljon, eldolgozzunk. Vizes kézzel gombócotok formálunk belőle, kristálycukorban megdörzsöljük, üvegtálra rakjuk. Ha van apó papírfőcsőnk, azíjba tegyük s úgy néz ki, mint a cukrász. dából kikérült édesség. Nagyon finom!

Finom sütemény tojás nélkül. Harmincegy deka lisztet tíz deka zsírral, tíz deka porcukorral össze gyúrunk. Ujjnyi vékonyra nyújtjuk, pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk, közepébe mélyedést nyomunk s ha megsült, a mélyedésbe lekvárt teszünk. Kiadós és jó!

Káposztalében főtt köleskápa (öt személyre)

Félkiló megmosott, szemelt kölest két liter vízzel hígított káposztalében puhára főzzük. (A káposztalé savanyúsága izlés dolga, mindenki úgy hígítja vízzel, amilyen savanyún szereti.) Húsz deka sósszalonnát kockára vágva kisütünk, majd a szalonnaszíjában négy fej karikára vágott vöröshagymát pirítunk. Ha a kása puha, a szalonnás, hagymás zsírt a tetejére rendezzük.

Háztartási tanácsok

Avas zsírt használhatóvá fehérből. Ha egy liter vöröshagymát két liter vízbe, am előzőleg a zsírt bő vízzel többször átmoszuk. Aztán egy liter zsírt, egy liter víz arányú véve alapul, a zsírt jól kifőzzük, mintha olvasztanánk, mikor az kihűlt, a vizet leöntjük róla. Szagtalan, izel-ten lesz, rántásokhoz használhatjuk. **Víznek és gőznek ellentételt nyírt következőképpen készíthetünk:** Jömi-nőségű nyírt huszonnégy óráig áztassunk vízben. Ha teljesen meg-lágyult, csepegtessük le róla a vizet. Gyöngye tűnélj tenolajban tel-jesen feloldjuk folytonos keverés közben. A lenolajat aszortint adagol-juk, amilyen sűrűségű nyírt óhaj-tunk. A sűrűsöz kevesebb, a hígab-b, hoz több lenolajat veszünk.

A hajában főtt burgonya a leg-egészségesebb elidelek egyikke, mert főértéke a C-vitamin. A C-vitamin vízben könnyen oldódó vegyület s ezért a hámozott burgonyánál a C-vitamin a fővízbe megy át, melyet rendszerint kiütötenek s így a bur-gonya tápértéke veszendőbe megy.

A húslevesen fővés közben kép-ződő barna habot leznedni helytelen, mert ez a barna hab tartalmazza a fehérjét és hemoglobint s a hab le-szedésével ezt a két értékes táp-anyagot „kidobjuk” a levesből.

Asszonyok POSTÁJA

Pályaválasztás. Kislányát tanít-tassa arra a pályára, melyhez kedve, hajlama van. Amjéhez nincs kedve, amit nem akar, azon a pályán ne-hezen boldogulna. Mindenhez hajlam, rájerménység s nem utolsó sorban te-hetség is kell, de szorgalom és aka-raterő nélkül a legnagyobb tehetség-gel is csak főliskerakot érhet el. Azon ne essék kétségbe, hogy lány létére kenyérkereső pályára vágjuk. Ha férjhez is megy, a kenyérkeresetnek csak hasznát veszi. Ezer és ezer nő nevel ma gyermekeket, aki valamely pályán keresi kenyérét. Soba semmi-féle tanulástól a gyermek kedvét ne szegje. Amit tud, semmiféle körül-mény tőle el nem veszi. Ki tudja, tíz-húsz év múlva milyen lesz az élet, hogy alakul a lányka sorsa? Nem veszte használát éppen annak a tudásnak, amit kedvtelésből tanult? Ha elméleti tanulmányai mellett va-rással, kerécskédelással stb. foglalko-zik, mind csak hasznára lesz. Aki sokoldalú tudást gyűjt, az az élet rosszabb körülményei között is fel-találja magát. Semmiféle munka, amit megkérkedésünkért végzünk, nem szegyen, sőt boldog az aki nincsen ráutalva mások segítségére.

Alvás. Nincs igaza, amikor az al-vást a halálhoz hasonlítják. Hiszen az alvás az, amely új erőzhöz juttatja a kifáradt szervezetet. Ezért az egész-ségesség alvás mindenkor pihenést, üdít. Hogy mi lehet az oka ismétlődő cse-lekényű álmainak? Minden bizony-nyal ideges megképedés. Ha azt érzi, hogy alvás után ösztört, kí-bult, ha nyugtalanító álmai vannak, okvetlen forduljon orvoshoz.

Teljes sikerrel zárult az „Országos Karácsonyi Segítő Akció 1947”

OLT KAROLY népjóléti minisz. A nagyszabású és nagysikerrel ter fogadta a sajtó képviselőit és beszámolt az „Országos Karácsonyi Segítő Akció 1947” eredményéről. dema szerint.

CSOPORTHIREK

A rákoszentmihályi HONSz csoport f. hó 8-án d. u. 4 és 6 óri kezdettel az ottani Kossuth mozgó-színházban ünnepi előadást tart a csoport rászoruló tagjainak segíté-zésére. Ezen előadás jellegére való tekintettel már sikerült a mintegy 600 darab jegyet elővételben eladni.

A pécsi csoport részben pénz-, részben természetbeni ajándékokkal segített hadigondozottjain, amennyi-ben 1300 forintot osztott szét. A Vöröskereszt az összes pécsi gyer-mekes rokkantaknak és özvegyek-nek ruha- és cipőajándékot adott.

A szegedi HONSz csoport pénz-adományokkal igyekezett a rászor-ult hadigondozottainak szebbé ten-ni a karácsonyi ünnepeket. 3350 fo-rintot osztott szét az arra rászorul-taknak.

A csillaghegyi HONSz csoport de-cember 23-án tartotta karácsonyi ünnepejét a Vöröskereszt, valamint az MKP kiküldötte és a község szociális bizottsága elnökének jelen-létében. A rászorultak gazdag és különféle ajándékokban részesültek, melyek között férfi-, női- és gyer-mekruha s fehérneműk, gyermek-játékezer, édesség és cigaretta volt. A felemelő innesség után mind a felnöttek, mind a gyermekek elége-dett, mosolygó arccal távoztak.

HIREK

Győrszegényre szoruló hadigond-ozottak kérésükkel elsősorban a he-lyi hatósági szociális titkárhoz, vagy pedig a megyei Hadigondozó Bizottsághoz forduljanak. Mivel a népjóléti minisztériumtól azok kap-tak fedezetet, és utasítást annak eszközzésére. Budapest IV. kerülete erre a célra 1500 forintot kapott.

Mindazon bajtársaink akik ün-nepi jókívánásaikkal felekeztek bennünket, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A HONSz székházának felvonója már régen használhatóan s már rég meg kellett volna csináltatni, hogy a béna és esonkolt lábú hadi-rokkantak ügyes-bajos dolgalk el-ntézésre feljuthassanak az eme-letre. Fedezet hiánya miatt azon-ban erre pénz nem jutott. A volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége a hadigondozottak segítségére ste-tett és felkérésére a Vulkán fel-vonóizem díjmentesen megjavította a liftet.

Köszönet illeti a Vott Hadifog-lyok Bajtársi Szövetségét együtt-működési készségéért és külön kö-szönet a Vulkán felvonóizem ve-zetőségének, hogy anyagi áldozatot hozva, sietett a hadigondozottak se-gítségére.

A BESZKART utazási kedvez-mény mielőbbi életbeléptetését sür-gető cikkünkkel kapcsolatban azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az erre vonatkozó végrehajtási utasítás o-hó 10-én jelenik meg. Nagyon várjuk!

Ki tud róluk?

Keresem fiamat, Oriskó Józsefet (1922, Nagyenyed, anyja Deák Esz-ter). Egy fogolytársa szerint 157. számú léger Sachtlból kolhoz mun-kán megbetegedett. 1945 aug. 6-án kórházba került. Azóta semmi hir róla. Keresi Oriskó Józsefet, Mös, Tolnai u. 45. Tolna vm. — Elkünt 1943 jan. 17. szabadságáról vissza-irányított dr. Dankó Gyula karp. őrm. Tpsz. 233/01. (Salgó Margit). Kérem biztosat tudó egyént, értesítse aggdó szülét, dr. Dankó Gyuláné, Nyiregyháza, Árpád-u. 20. — Ke-resem férjemet, Fekete Tamást, aki Tiszakürtön született 1907 jun. 1. Bevonult 1944 szept. 18. Ceglédre. 1944 nov. 4-én ceglédi állomáson orosz fogságba esett, onnan Sze-gedre vitték a Csillag-börtömbé és onnan Oroszországba. Allitóltag 1945-ben Kuzsokban volt. Nem adott élet-jelt magáról. Aki tud róla, értesítse Fekete Tamánét, Tiszakürt. — Steiner Jenő (szül. 1901 máj. 8-án, anyja Bettler Sarolta). Bevonult 1942 ápr. Aszódra. Onnan vitték ki Oroszországba, szülitóltag Szatáros-kolba. 1943 januárban a Vöröske-reszt értesített, hogy eltűnt. Aki tud róla, értesítse Havas Árpádot, Bpest, Dobozi-u. 11.

VIGYAZAT! Veszedelemes szélhámósok!

Tudomásunkra jutott, hogy egy magát Balkovics vöröskeresztes névnek nevező egyén felkeres hadifogoly-hozzájárulókat. Öt az-zal a mesével áll elő, hogy rokonok Debrecenben van és ő szívesen visz a nélkülözö részére élelmet, ruháneműt és pénzt.

Felhívjuk a hadifogoly-hozzájár-tozókat figyelmet, hogy fentí szélhá-most, jelenkezése esetén haladéktalanul adják át az első rendőr-őrszemnek.

Egy üdítő-kopott egyenruhás, kö-zéptermű, foghíjaz, kisbajnazú férfi, ki különböző neveken mutat-

Ez nem vice

— Nova rohanaz, Pizike? — Megveszem Anyunak a Hadi-fogly Híradó legújabb számát, pom-pás asszony, és gyermekrovatáért.

kozik be, végigtisztogja a testüle-tet, jóléti intézményeket és megá-nosokat is. Öt hazatért hadifogoly-ként segítséget kér, a házkönyv hozzájárulókat pedig elvezetnek tartott vagy még hadifogságban lévő családtagjairól hozott hamis hírral átátja. Az illetőnek bejelen-tett lakása és foglalkozása nincsen, éppen ezért felhívjuk az illetékesek-et, hogy jelentkezése esetén hala-déktalanul adják át a hatóságoknak.

Két világháború számokban

Szomorú tanulságul néhány ada-t közlünk a XX. század két világ-égéséről. Szembetűnő a második ö-i-dőkész hatalmas mérete az elsőöz viszonyítva. Elképzeld, mit hozna az imperialisták által tervezett újabb világháború! A demokráciák, a vi-lág dolgozói ért állnak a világéke felett.

Ime néhány adat: Az első világháborúban 36 állam (800 millió) ember üzent hadat egy-másnak. A második világháború-ban 61 állam (közel 2000 millió lé-lők) vett részt (250%).

1914-18-ban 36 millió ember tel-jesített fegyveres szolgálatot, 1939-45-ben 110 millió (200%).

Még iszonyatosabb a két világ-háború emberanyag-vesztése: az elsőben 10 millió ember pusztult el, csaknem valamennyi katonai se-mély; a másodikban (még nem vég-leges adat) körülbelül 50 millió (500%). Ebben a számban benne-foglalhatók a rációk által kiirtottak sokmillióis tábora és a légibombázá-sok szintén nem csekély áldozata te. Legkedvezőbb az Egyesült All-mok veszteségletája: állagban 500 lakosra esett egy halott. Angliában ez az arány 1:100, Németországban 1:20.

Az első világháború hadművele-tei 14 állam területén folytak, a má-sodikban 40 állam területére terjed-ték ki (280%).

1914-18-ban körülbelül 200 mil-lió dollárt költöttek háborúra a hadviselőik, 1939-45-ben ez az ösz-szeg meghaladta az 1000 milliórd dollárt. (500%).

(Varga Jenő: A 60-és század és a második világháború utáni című munkája nyomán)

Segítség a görög szabadságharc hadirokkantjainak!

— Levél a szerkesztőséghez — Kedves Szerkesztő Bajtársunk! „Lizakodás” című cikkükben én is szeretnék néhány szót hozzá-olni. Magam is nehéz helyzetben vagyok; engem is hár minden ág! Mégis amondó vagyok, hogy magunkon is segítenünk kell, nem várhatjuk a sülk gámbot, hiszen arra már so-kan harminc éve hiába várnak mi közelülünk. Meg aztán olymók az emberek is, hogy sohasem azon se-gítsenek, aki legelőbbet panaszkodik, hanem azon aliról azt hiszik, hogy remélhetnek tőle valamit.

Esetr azt ajánlom, mi se panasz-kodjunk mindíg, hanem tegyünk va-lamit magunk is. A demokráciától várjuk a segítséget, segítsük mi is a demokráciát. Mégpedig ott, ahol a legjobban kell annak a segítség. A görög szabadságharcosainak is bő-ronyára van elég hadirokkantjuk, ne-velünk, demokráciakusan gondolkodó magyar hadirokkantainak legalább jellelésen segítenünk kellene ezeket.

Írástétek el bajtársak a HR-ak kö-zött ezt az akciót, biztosan lesz sítte-rük vele.

Azután mi is bírázkodással várha-juk majd a mi megsegítésünket a demokráciás gondolkodású emb-erektől.

JUHÁSZ IMRE

Megvédjük a demokrácia minden vívmányát!

A V. H. B. Sz. maglói csoportja most tartotta évnyitó tagértekezését. A tag-értekezleten az egyes szakosztályi vezetők beszámoltak az elmúlt év munkájáról. A tükéri beszámolóban Hejdu László elnökölte Fehérváry László, dr. Gonta Sándor, Kiss-Tóth Margit, dr. Duna György, Winkler László és felesége a kerületi nő-csoport munkájának eredményeit. „Járom honapos munká után emondhatjuk, hogy kulturális és szociális munkánk minőség-ben és mennyiségben a Zuglói, más tár-sadalmi szervek munkájához hasonlítva, egészen kimagasló leit. Ezen járunk. Fo-kozni fogjuk a munkatempót. Sokat tanulunk és tanulunk. A bajtársaink a gyakorlati élet bizonyítja be az összefo-gás realitását.”

Majd dr. Duna György, a szociális orszá-gi vezetőkje mondott hosszabb beszédet, amelyben többek közt aktuális politikai kérdésekről is szölet: „Meg fogjuk vé-deni a demokrácia minden vívmányát. Együtt maradjunk a hároméves terv si-keresét a munkásokkal, Intő szava-kat intézünk a reakciós tábor felé. A kö-nnyezlet egyrésze nem érti az új idők-nek új dalait. A történelem sürosan bünteti azokat, akik nem tudnak lépést tartani. A magyar hadifoglyok tábora munkás kezelt felajánlja minden olyan munkahelyre, ahol feladatokkal nem vé-gzi lelkiszorotat, ahol szabotálnak. Mi vagy ez szép országot akarunk építeni, amely Kossuth, Petöfi, Ady országa, és amely a régi feudális, kasszista, mono-poliista rendszer helyén a szociális jólét s a putján beállésság útján biztos alapon a nemzet jövőjének.” A szociális vezetők részletes beszámolóiban ismertette a magló hadifoglyok újabb munkatervét. Mindkét beszédet sűrűn szöktötte meg a bajtársak hosszas tetszésnyilvánítása.

Szerkesztői üzenetek

HONSz csoport, Celdömölk, Bor-sodszemere, Sárbogárd, Tarcal, Apá-cfalva, Sándorfalva, Magló, Tarna-bód, Szabadszállás, Jászapáti, Dán-szentmiklós, Sársvár, Répcelak, Fel-sőpaty, Hosszúpereszteg, Bögte, Káld, Sárvárvidék, Gyékényes, Ceg-léd, Boconád, Tarnaméra, Perkáta, Hercegfalva, Sárkőresztur. Alap, Cece, Sárszentgyörgy, Szolgaegyháza, Vajta, Igar, Nemesdéd, Kapocsapáti, Réveranyos, Opály sertésvészés, zsrbeszolgáltatás mentességet ké-rik névjegyzéküket kedvező elinté-zésre illetékes helyre juttattuk.

Mocsányi Kárpoly Bánhida, Kakas Tósván Szeged, Patkó József Kis-köre, Herácska Sándor Budapest, Lombosi Sándor Kecel, Szabó esa-léd Bicske, Rosnyvai György Sze-ged. Ügyeiket, kérelmüket pártoló-lag illetékes helyre juttattuk.

Szalka Sándor Budapest. Ügye-ben áírtunk a kerületi Hadigondozó Hivatalhoz, hogy járadékát méltá-nyossági alapon folyósítsák.

HONSz sárbegárdi járási csoport. Végteletül sajnáljuk azt, hogy a HONSz központ neve alatt egyesek ilyen sajnálatos üzletbe vitték bele a jóhiszemű és tájékozatlan bajtár-sakat, akik utolsó filléreiket várják most vissza. Mi nem azt keressük, hogy ki a felelős, de igyekezünk se-gíteni bajbajutott bajtársainkon. Es eljárnak az illetékeseknél, de előre is megmondhatjuk: az alaposan el-rontott ügy rendbhozatalától kevés-jót várunk. Lapunknak és a köréje csoportosult hadirokkant vezető baj-társainknak egyébként az ügyben sa-replálkhoz és a Héroszhoz semmi kö-zük nincsen.

Rovatvezető: ZAGYVA MARIA

Atündérlány klárisa

A tündérlány térdig gázolt A szivarvány tóba. Merített, a csodavízből Egy gyöngyházkagylóba. Indulna a palotába Visszafelé máris, De a nyakán — Uramfia! — Elszakadt a kláris! Most haragos édesapám, Majd világgá kerget... Így keseregt a tündérlány És a könnye pergett. Aranyhalak legkisebbje Fővénypalotában, Hallja, hogy fent a tündérlány Kesereg magában. Szól társához: keressétek Meg a klárist menten S adjátok a tündérlánynak, Ne sírjon a ezentem! Aranyhalak, ezüsthalak A klárist keressik. Egy pillantás, két pillantás És máris megjelik. Százegy gyöngyöt ísraják egy Lilium-levére. Üszik a halak törpéje Fel a víz színére. Halúrfiak emelgetik Fátyolos uszályát, Szerencsésen megtalálják A tündér leányát. Itt hozom a klárist, ne sírj, Ne búsulj utána! Hogy a klárist visszakapja, Sohsem hitte volna. Szérgondolta, ott veszett a Gyöngyóra a tóba... Megörült a tündérlány És leült a föbe. Klárisait egy szál arany Cérnára felfűzte. Százegyedik gyöngyszemét A halacskanak adta. A kicsinyke hal a gyöngyöt Bo'ldogan fogadta. Azonnal leüszött vele A tó fenekére Tündérlány is hazatért, — Itt a mese vége!

Ákom — bákomp

Akom-bákomp, jaj, de szép! Kérdezzük csak Ferikét, Ez itt kérem egyszerű. Ez kis „ó” és ez kis „ü.” Er nagy „A” és a nagy „ó.” Mi szől hozzá nagypapó?

Hibaigazítás

Lapunk újévi számának ötödik ol-dalán „Hadi Róki újévi rigmusai” című vers hatodik szakaszában sa-jnálatos nyomdahiba történt. A he-lyes szöveg így hangzik: Te vagy siron most Olt Karcsi! Jobb sorsunkat harcoljad ki. Ne kelljen már karácsonyra gyűjtni ránk s az aszalyosra.

Őszi esteiken

minden falusi gyermek legkedvesebb olvasmánya a **Pajtás** a tanuló ifjúság legjobb legértelmesebb és legol-csőbb képeslapja

Ára 60 fillér
Megjelenik 1-én és 15-én
Kapható minden újságárusnál, minden IBUSZ-pavilonban.
Előfizetési árak:
Negyedévre — 3.60 Ft
Félévre — 7.20 „
Egész évre — 14.40 „

